

VALERIU MOISESCU

● Regizorii sint precum croitorii. Eu ii prefer și ii stimez pe aceia ce, ținind seama de om și de specificul materialului, măsoară de mai multe ori, înainte de a se apuca să croiască.

● Evit acele premiere unde știu dinainte că voi fi obligat să asist la două spectacole, — unul pe scenă, altul în sală — și în care mizanscena succesului o eclipsează uneori pe aceea a piesei.

● Dramaturgii zilelor noastre nu își pot dori mai mult decît de a fi tot atît de prezenți în contemporaneitate precum clasicii.

● După vizionarea internă, o actriță pe care o stimez mi-a spus, cu un ușor ton de reproș, că a înțeles piesa abia cu cîteva minute înainte de terminarea spectacolului. A rămas surprinsă cînd i-am mulțumit cu toată sinceritatea pentru acest nesperat compliment. De ce compliment? Pentru că un spectacol pe care îl înțelegi de la început și al cărui sfîrșit e previzibil seamănă cu un match de fotbal transmis la televiziune cu douăzeci și patru de ore după ce a fost jucat, cînd toată lumea cunoaște rezultatul.

● Un spectacol în care ideile sint accentuate în mod excesiv îmi amînteste fără prea multă plăcere de primii ani de școală, cînd, obligați să facem analize gramaticale, eram puși să subliniem cu o linie subiectul și cu două — predicatul.

● Sint atît de mulți oameni convinși că știu totul despre teatru, încît, pentru a evita orice confuzie, prefer să mă declar un ignorant. Arogîndu-mi acest statut, sint obligat, cel puțin din cînd în cînd, să mai pun mina pe cite o carte.

● Actorul care a uitat să se joace se va afla în mare dificultate în momentul în care va fi pus în situația de a juca.

● Apreciez maturitatea și profunzimea unui regizor (ca și a unui actor) în funcție de capacitatea sa de a elimina din scenă lucrurile (și gesturile) de prisos.

● Lecția „spațiul gol“ se deprinde foarte greu, căci e mult mai dificil de umplut scena cu viață, decît cu obiecte!

● Una din satisfacțiile pedagogiei artistice constă nu numai în a-i învăța pe tineri cite ceva din propria-ți experiență, ci și de a învăța împreună cu ei, și de ce nu, chiar de la ei, tocmai din experiența lipsei de experiență.

● Omul de teatru este îndrăgostit de sine; artistul este îndrăgostit de toți ceilalți.

● Pentru a culege roadele dintr-o repetiție, nu-ți poți permite să înșămînzezi pe asfalt.

● Probabil „este al naturii lucru ceva“ că, în probleme de estetică, mulți tineri dogmatici de prin anii '55 au devenit în ultimul deceniu niste bătrîni avangardiști.

● „Nu trebuie să se repete niciodată cu cizme, cînd rolul trebuie jucat în pantofi“. L-am citat pe Goethe („Anii de ucenicie ai lui Wilhelm Meister“), pentru a convinge, poate, folosindu-mă de autoritatea sa, că eficiența repetițiilor presupune condiții cit mai apropiate de spectacol. În lipsa acestor condiții, de multe ori se bate pasul pe loc; așa încît, pîrîndu-mi-se normală economisirea oricăror surse de energie, cred că în primul rînd trebuie să avem în vedere a nu irosi fără rost energia umană.

● Originalitatea cu orice preț riscă să ajungă o boală molipsitoare; ea nivelează individualitatea presupusului creator pînă într-atît, încît, de la o vreme, toți „originalii“ au cam început să semene între ei.